

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 777
Warszawa, 24 października 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią posel Katarzynę Ueberhan.

(-) Włodzimierz Czarzasty; (-) Jacek Czerniak; (-) Krzysztof Gawkowski; (-) Maciej Konieczny; (-) Katarzyna Kotula; (-) Piotr Kowal; (-) Anita Kucharska-Dziedzic; (-) Marcin Kulasek; (-) Łukasz Litewka; (-) Wanda Nowicka; (-) Arkadiusz Sikora; (-) Marta Stożek; (-) Andrzej Szejna; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Tomasz Trela; (-) Katarzyna Ueberhan; (-) Joanna Wicha; (-) Dariusz Wieczorek; (-) Marcelina Zawisza; (-) Anna Maria Żukowska.

USTAWA

z dnia ... 2024 r.

o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1920) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w pkt. 1 po lit. k dodaje się lit. ka w brzmieniu:

„ka) 24 grudnia - Wigilia Bożego Narodzenia,”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 151^{9b} otrzymuje brzmienie:

„Art. 151^{9b}. Ograniczenia w wykonywaniu pracy w placówkach handlowych w niedziele i święta oraz w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy określają przepisy ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz.U. z 2023 r. poz. 158).”

Art. 3. W ustawie z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2024 r. poz. 449) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

"Art. 1. Ustawa określa zasady dotyczące ograniczenia handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w placówkach handlowych w niedziele i święta oraz w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy.”;

2) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Powierzenie wykonywania pracy w handlu lub wykonywania czynności związanych z handlem nieodpłatnie w placówkach handlowych w niedziele i święta, a także w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy - jest zakazane.”

3) w art. 7:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zakaz, o którym mowa w art. 5, nie obowiązuje w:

- 1) kolejne dwie niedziele poprzedzające dzień 24 grudnia;
- 2) niedzielę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy;
- 3) ostatnią niedzielę przypadającą w styczniu, kwietniu, czerwcu i sierpniu.”

b) uchyla się ust. 1a.

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli w niedzielę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, przypada święto, przepis art. 5 stosuje się.”

4) w art. 8.

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy w placówkach handlowych:

1) handel oraz wykonywanie czynności związanych z handlem,

2) powierzanie pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem

- po godzinie 14.00 są zakazane, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 6”

b) uchyla się ust. 3.

5) w art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia za czas nieprzepracowany w związku ze zmniejszeniem wymiaru jego czasu pracy z powodu wykonywania pracy w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy do godziny 14.00.”

6) w art. 10. w ust. 2. pkt. 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wbrew zakazowi handlu oraz wykonywania czynności związanych z handlem w sobotę bezpośrednio poprzedzającą pierwszy dzień Wielkiej Nocy, powierza wykonywanie pracy w handlu lub wykonywanie czynności związanych z handlem pracownikowi lub zatrudnionemu;”

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Uzasadnienie

Projektodawcy proponują wprowadzić dzień wolny od pracy 24 grudnia w Wigilię Bożego Narodzenia.

Wigilia Bożego Narodzenia jest dniem poprzedzającym święto Bożego Narodzenia. Wigilia jest dniem ważnym dla wszystkich pracowników oraz ich rodzin, którzy ten szczególny czas spędzają w gronie najbliższych podczas kolacji wigilijnej kultywując m.in. tradycje religijne. Należy zauważyć, że z tego względu pracodawcy często decydują się na skrócenie czasu pracy do godziny 12.00 lub 13.00, w celu zapewnienia bezpiecznego powrotu pracowników do domu do swoich bliskich. Dodatkowo warto zwrócić uwagę, że dzień wolny będzie obowiązywał dla wszystkich pracowników, również pracowników placówek handlowych, którzy pracują tego dnia do godz. 14.00. Wigilia Bożego Narodzenia wiąże się też z podróżami oraz wyjazdami pracowników oraz ich rodzin, aby ten wyjątkowy czas mogli spędzić z rodzicami, dziadkami, osobami starszymi, którzy często mieszkają w różnych miejscach w Polsce. Proponowane rozwiązanie umożliwi rozłożenie ruchu drogowego na dłuższy czas, co przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa podróżujących w tym okresie.

Dodatkowy dzień wolny w Wigilię Bożego Narodzenia ułatwi pracownikom łączenie życia zawodowego z życiem prywatnym, a co za tym idzie ułatwi sprawowanie opieki nad dziećmi, które najczęściej w tym dniu nie mają zajęć edukacyjnych a jedynie, zapewnione w szkołach, zajęcia opiekuńcze.

Wigilia Bożego Narodzenia jest ustawowo dniem wolnym od pracy w Bułgarii, Cyprze, Czechach, Danii, Estonii, Finlandii, Irlandii, Litwie, Łotwie, Słowacji, oraz na Węgrzech.

Obecnie obowiązująca ustawa o dniach wolnych od pracy stanowi, że dniami wolnymi od pracy są: 1 stycznia - Nowy Rok, 6 stycznia - Święto Trzech Króli, pierwszy dzień Wielkiej Nocy, drugi dzień Wielkiej Nocy, 1 maja Święto Państwowe, 3 maja - Święto Narodowe Trzeciego Maja, pierwszy dzień Zielonych Świątek, dzień Bożego Ciała, 15 sierpnia Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny, 1 listopada - Wszystkich Świętych, 11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości, 25 grudnia pierwszy dzień Bożego Narodzenia, 26 grudnia drugi dzień Bożego Narodzenia oraz niedziele.

Poprzez zmianę ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw wprowadzony zostanie dodatkowy dzień wolny w dniu 24 grudnia, czyli w Wigilię Bożego Narodzenia dla wszystkich pracowników.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projekt ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Ustawa o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Katarzyna Ueberhan

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

W projekcie ustawy przewidziano ustanowienie dnia 24 grudnia tj. Wigilii Bożego Narodzenia, dniem wolnym od pracy. Wigilia Bożego Narodzenia jest dniem poprzedzającym święta Bożego Narodzenia. Dzień ten jest jednym z najważniejszych dni w polskiej tradycji, głęboko zakorzenionym w polskiej kulturze i religii. Wiele osób traktuje ten dzień nie tylko jako przygotowanie do Świąt Bożego Narodzenia, ale jako samo święto, którego centralnym punktem jest wspólna kolacja w gronie rodziny i najbliższych osób. Dzień wolny pozwoliłby na pełne uczestnictwo w tych tradycjach, bez konieczności łączenia obowiązków zawodowych z pracami przygotowawczymi w domu. Praca w Wigilię może utrudniać lub wręcz uniemożliwiać wzięcie udziału w rodzinnym spotkaniu, szczególnie jeśli wymaga to podróży w odległe miejsce w Polsce. Dla wielu rodzin, zwłaszcza tych, które mieszkają daleko od siebie, dzień wolny byłby jedyną okazją, aby spokojnie się spotkać i spędzić ten wyjątkowy czas razem. Dla części pracowników dzień ten jest dniem wolnym lub praca świadczona jest w ograniczonym zakresie ponieważ pracodawcy często sami ustalają ten dzień wolnym lub pracownicy już na etapie ustalania planów urlopowych decydują się na wzięcie tego dnia urlopu wypoczynkowego aby mieć czas na przygotowania wieczornej kolacji wigilijnej. Są jednak branże, gdzie pracownicy nie mają takich możliwości ponieważ ich zakłady pracy pracują w systemie zmianowym. Dodatkowo szczególnie warto zwrócić uwagę, że dzień wolny od pracy będzie obowiązywał wszystkich pracowników, również m.in. pracowników placówek handlowych, którzy świadczą pracę zgodnie z ustawą o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz niektóre inne dni (Dz. U. z 2024 r. poz. 449) w dzień poprzedzający Święta Bożego Narodzenia, który jest dniem pracującym do godz. 14.00, więc ustawowe ustanowienie dnia wolnego 24 grudnia spowoduje równe traktowanie wszystkich pracowników tym samym usankcjonuje to obecnie istniejący stan faktyczny w którym duża część pracowników pracuje w ograniczonym zakresie lub nie pracuje wcale.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

- Tak
- **Nie**

Nie jest możliwe osiągnięcie zamierzonego celu stosując inne rozwiązania prawne.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Skutki prawne projektowanych rozwiązań to dodatkowy dzień wolny od pracy w dniu 24 grudnia, czyli w Wigilię Bożego Narodzenia. Projekt ustawy zakłada zmiany w trzech ustawach tj.: w ustawie z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1920), w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465) oraz w ustawie z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2024 r. poz. 449). Celem zmian w art. 1 projektu jest dodanie dodatkowego dnia wolnego na liście dni wolnych od pracy zgodnie z art. 1 ustawy o dniach wolnych od pracy. Zmiany wynikające z art. 2 i art. 3 projektu ustawy to dostosowania pozostałych aktów prawnych do sytuacji w których 24 grudnia jest dniem wolnym od pracy i posiada szczególny charakter wobec niedziel handlowych. Projektodawcy oceniają, że projektowane rozwiązania są zgodne z Konstytucją RP w tym z konstytucyjnym standardem ochrony wolności i praw.

Obecnie obowiązująca ustawa o dniach wolnych od pracy stanowi, że dniami wolnymi od pracy są: 1 stycznia - Nowy Rok, 6 stycznia - Święto Trzech Króli, pierwszy dzień Wielkiej Nocy, drugi dzień Wielkiej Nocy, 1 maja Święto Państwowe, 3 maja - Święto Narodowe Trzeciego Maja, pierwszy dzień Zielonych Świątek, dzień Bożego Ciała, 15 sierpnia Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny, 1 listopada - Wszystkich Świętych, 11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości, 25 grudnia - pierwszy dzień Bożego Narodzenia, 26 grudnia - drugi dzień Bożego Narodzenia oraz niedziele. Wigilia Bożego Narodzenia jest ustawowo dniem wolnym od pracy w Bułgarii, Cyprze, Czechach, Danii, Estonii, Finlandii, Irlandii, Litwie, Łotwie, Słowacji, oraz na Węgrzech.

W związku z tym, że Wigilia Bożego Narodzenia nie jest świętem katolickim, lecz dniem bezpośrednio wprowadzającym do świąt Bożego Narodzenia, nie jest konieczna nowelizacja art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.). Projektodawcy proponują termin wejścia w życie ustawy na dzień następujący od daty ogłoszenia bez rozwiązań przejściowych i dostosowujących ponieważ takie rozwiązanie jest najbardziej oczekiwane przez pracowników oraz przedsiębiorców aby móc jak najszybciej zaplanować grafiki pracy w grudniu.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Przewidywane skutki społeczne wynikające z projektowanych rozwiązań w ocenie projektodawców są pozytywne. Współczesny świat pracy wymaga poświęcenia czasu i uwagi pracowników, co ogranicza czas spędzany z rodziną i innymi bliskimi osobami. Bardzo ważną częścią zdrowego środowiska pracy jest pojęcie wellbeingu, czyli dobrostanu pracownika o którego dbałość w miejscu pracy wpływa pozytywnie na ogólne zdrowie fizyczne oraz psychiczne. Zgodnie z danymi Polskiego Instytutu Ekonomicznego Polacy są drugim najbardziej zapracowanym narodem w Unii Europejskiej z ponad 40 godzinami pracy w tygodniu¹. Ustanowienie Wigilii dniem wolnym od pracy pomogłoby zrównoważyć życie zawodowe z prywatnym co jest istotnym elementem dobrostanu pracowników, szczególnie, że święta to czas odpoczynku i spokoju, a dodatkowy wolny dzień ułatwiłby wprowadzenie równowagi między obowiązkami a życiem osobistym, mając także na uwadze, że sprawowanie opieki nad dziećmi, które najczęściej w tym dniu nie mają zajęć edukacyjnych, a jedynie zapewnione są zajęcia opiekuńcze byłoby zdecydowanie łatwiejsze. Pracownicy, którzy mają poczucie, że czas rozgraniczenie czasu służbowego i prywatnego jest szanowane są zazwyczaj bardziej zmotywowani i lojalni wobec swoich pracodawców. Dzień wolny w Wigilię mógłby przyczynić się do poprawy zadowolenia z pracy i wydajności w dłuższej perspektywie, dając pracownikom możliwość regeneracji i spędzenia czasu z bliskimi. W wielu państwach Wigilia jest ustawowo wolna od pracy. Przykłady takich rozwiązań pokazują, że możliwe jest pogodzenie tradycji świątecznych z

¹ Dębowska, K., Kłosiewicz-Górecka, U., Szymańska, A., Wejt-Knyżewska, A., Zybortowicz, K. (2024), Work-life balance a elastyczne formy organizacji pracy, Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa.

wymogami współczesnego rynku pracy, co sprzyja zadowoleniu społeczeństwa. Wigilia Bożego Narodzenia wiąże się też z podróżami oraz wyjazdami pracowników oraz ich rodzin, aby ten wyjątkowy czas mogli spędzić z rodzicami, dziadkami, osobami starszymi, którzy często mieszkają w różnych miejscach w Polsce. Proponowane rozwiązanie umożliwi też rozłożenie ruchu drogowego na dłuższy czas, co przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa podróżujących w tym okresie. Podsumowując, uczynienie Wigilii dniem wolnym od pracy nie tylko wspierałoby polską tradycję i wartości rodzinne, ale również zmniejszyłoby stres, poprawiło zdrowie psychiczne oraz wprowadziło lepszą równowagę między pracą a życiem prywatnym.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań można by teoretycznie oszacować biorąc pod uwagę dane makroekonomiczne dotyczące Produktu Krajowego Brutto, przeciętnej pensji w sektorze przedsiębiorstw w zależności od wielkości pracodawcy oraz wpływów z VAT. Będą to jednak szacunki obarczone daleko idącą niedokładnością ponieważ dzień 24 grudnia nie jest traktowany przez pracodawców oraz pracowników jak zwykły dzień roboczy. W obecnym stanie prawnym praca 24 grudnia wykonywana jest w handlu do godz. 14.00 a wiele zakładów pracy organizuje tego dnia uroczystości w firmie, skraca godziny pracy lub całkowicie zwalnia z obowiązku świadczenia pracy. Dostępne dane w ocenie projektodawców nie pozwalają na wiarygodne oszacowanie skutków gospodarczych, szczególnie, że aktywność gospodarcza konsumentów nie zostanie zmniejszona poprzez wystąpienie dodatkowego dnia wolnego, lecz przeniesiona na okoliczne dni robocze. Dni wolne od pracy w różny sposób działają na różne branże w gospodarce. Na pewno można się spodziewać negatywnych skutków w branży przemysłowej, która pracuje w systemie zmianowym oraz wymagającym ciągłości pracy. Ciężko jednak nie dostrzec branż, które zyskają na dodatkowym dniu wolnym tj. m.in. mały handel i usługi, turystyka, gastronomia.

Można zakładać negatywne skutki w produkcji przemysłowej co przełoży się na zmniejszenie wzrostu gospodarczego, lecz ciężko to odnieść do dnia 24 grudnia, który jest specyficznym dniem miesiąca, przez część pracodawców traktowany jako dzień częściowo wolny od pracy. Jednocześnie może mieć to niemierzalny wpływ na dobrostan pracowników, którzy po wolnym wrócą wypoczęci i w lepszej kondycji psychicznej.

Podmioty zbiorowe na które będzie oddziaływał projekt:

1. Zatrudnieni (pracownicy najemni) tj. 11911 tys. osób, w tym 3 433 tys. osób w sektorze publicznym i 8 478 tys. osób w sektorze prywatnym (dane GUS za 3.2024) – uzyskanie dodatkowego wolnego dnia od pracy.
2. Pracodawcy (podmioty prywatne gospodarki narodowej), zarejestrowani w rejestrze REGON, deklarujący prowadzenie działalności tj. 3 034 278 (z wyłączeniem liczby mikroprzedsiębiorstw do 1 osoby pracującej) – obniżenie wyniku finansowego w związku z wypłatą wynagrodzeń za 1 dzień wolny od pracy w grudniu.
3. Osoby pracujące na umowę zlecenie i pokrewne tj. 1365 tys. osób (dane GUS na 31.12.2023) – w zależności od branży, możliwość utraty zarobku.
4. Konsumenci – brak możliwości zakupu towarów i usług dnia 24 grudnia.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Nie sposób precyzyjnie określić jakie skutki finansowe będzie miało wprowadzenie dodatkowego dnia wolnego w dniu 24 grudnia dla finansów publicznych, lecz ewentualny wpływ będzie tylko pośredni. Wprowadzenie dodatkowego dnia wolnego nie generuje bezpośrednio dodatkowych kosztów dla sektora finansów publicznych, czyli budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego. Można uznać, że każdy dodatkowy dzień wolny od pracy w gospodarce narodowej wiąże się z mniejszymi wpływami z tytułu podatków od towarów i usług oraz CIT, lecz dzień 24 grudnia jest dniem szczególnym i na pewno nie ma takiego wpływu na rynek jak dzień roboczy w innym terminie.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa czy jednostek samorządu terytorialnego.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ **Nie**

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

➤ **Tak**

Nie ma możliwości osiągnięcia celu ustawy za pomocą innych środków niż te określone w projekcie ustawy. Projekt zawiera zasady wykonywania działalności gospodarczej ponieważ wprowadza do porządku prawnego kolejny dzień wolny od pracy określony na 24 grudnia. Szczegółowo wpływ na przedsiębiorców został przedstawiony w pkt 5 deklarowanych skutkach regulacji.

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

➤ **Tak**

Wdrożenie projektowanych rozwiązań nie spowoduje dodatkowych obciążeń administracyjnych mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

➤ **Tak**

Projekt ustawy nie zawiera przepisów regulacyjnych oraz nie określa wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu).

Warszawa, 28 października 2024 r.

BEOS-WPEiM-2340/24

SEKRETARIAT Z-CY SZEFKA KS
L.dz. DS. 1120. 406. 2024
Data wpływu 28. 10. 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Katarzyna Ueberhan)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projektodawcy proponują, aby 24 grudnia, Wigilia Bożego Narodzenia, była dniem ustawowo wolnym od pracy dla wszystkich pracowników, w tym pracujących w placówkach handlowych. W tym celu przedłożyli projekt ustawy nowelizujący trzy ustawy: ustawę z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1920, dalej „ustawa o dniach wolnych od pracy”), ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, ze zm., dalej „kodeks pracy”) i ustawę z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2024 r. poz. 449, dalej „ustawa o ograniczeniu handlu w niedziele”).

W ustawie o dniach wolnych od pracy projektodawcy proponują nowelizację art. 1 ust. 1 określającego tego rodzaju dni. Obecnie dniami wolnymi od pracy są: 1 stycznia (Nowy Rok), 6 stycznia (Święto Trzech Króli), pierwszy i drugi dzień Wielkiej Nocy, 1 maja (Święto Państwowe), 3 maja (Święto Narodowe Trzeciego Maja), pierwszy dzień Zielonych Świątek, dzień Bożego Ciała, 15 sierpnia (Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny), 1 listopada (Wszystkich Świętych), 11 listopada (Narodowe Święto Niepodległości) oraz 25 i 26 grudnia – pierwszy i drugi dzień Bożego Narodzenia. Do tego katalogu dni wolnych od pracy ma zostać dodany 24 grudnia – Wigilia Bożego Narodzenia (projektowany art. 1 ust. 1 lit. ka ustawy o dniach wolnych od pracy). Modyfikacje w pozostałych dwóch ustawach mają charakter dostosowawczy do powyższej, zasadniczej zmiany.

Proponowana nowelizacja kodeksu pracy polega na wykreśleniu odesłania zawartego w art. 151^{9b} tego kodeksu do stosowania ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele do pracy wykonywanej w placówkach handlowych w dniu 24 grudnia (art. 2 projektu ustawy). Zamysłem projektodawców jest, aby praca w placówkach

handlowym nie była możliwa w tym dniu. Z art. 1 ust. 1 ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele, określającego zakres stosowania tej ustawy, ma również zostać wykreślone odesłanie do stosowania tej ustawy do wykonywania handlu i czynności handlowych w placówkach handlowych w dniu 24 grudnia. Wykonywanie tego rodzaju działań nie będzie mogło być również powierzane (projektowany art. 4 ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele). Oznacza to konieczność odpowiedniej modyfikacji przepisów art. 8 i art. 9 ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele, które obecnie zezwalają na handel, wykonywanie czynności związanych z handlem i ich powierzanie, w placówkach handlowych w dniu 24 grudnia do godz. 14. Zakazy handlu, czynności związanych z handlem i powierzania ich wykonywania nie będą natomiast obowiązywały przez dwie kolejne niedziele poprzedzające pierwszy dzień Bożego Narodzenia (projektowany art. 7 ust. 1 ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele).

Projektowana ustawa ma wejść z dniem następującym po ogłoszeniu.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo UE nie zawiera przepisów dotyczących ustalania przez państwa członkowskie dni wolnych od pracy, w tym reguł handlowych obowiązujących w dni świąteczne, jak regulowane w projekcie ustawy. Tym niemniej problematyka ta jest objęta zakresem regulacji prawa UE, tj. przepisami dotyczącymi swobód rynku wewnętrznego, w tym swobody przepływu towarów.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 i 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) Unia przyjmuje środki w celu ustanowienia lub zapewnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego rozumianego jako obszar bez granic wewnętrznych, w którym jest zapewniony swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału, zgodnie z postanowieniami traktatów. Artykuł 34 TfUE (d. art. 28 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, TWE) dotyczy swobody przepływu towarów i zakazuje państwom członkowskim wprowadzania ograniczeń ilościowych w przywozie oraz środków o skutku równoważnym. Przepisy te były wielokrotnie wyjaśniane w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) i do dorobku tego należy się odnieść, oceniając przepisy projektu ustawy zakazujące prowadzenia handlu w placówkach handlowych w Wigilię.

Zakazane, mocą art. 34 TfUE, ograniczenia ilościowe obejmują kwoty, kontyngenty i wszelkiego rodzaju środki ustalające ilościowe bariery w swobodnym przepływie towarów pochodzących z państw członkowskich i towarów pochodzących z państw trzecich, które znajdują się w swobodnym obrocie w państwach członkowskich. Pojęcie środka o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych, istotne z punktu widzenia opiniowanej materii, zostało zdefiniowane w orzecznictwie TSUE. W wyroku 8/74, *Dassonville* TSUE orzekł, że środkami o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych są wszelkie środki mogące bezpośrednio lub pośrednio, rzeczywiście lub potencjalnie, utrudniać wewnątrzspółnotową wymianę handlową (formuła *Dassonville*).

Przyjęta przez TSUE szeroka definicja środka o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych spowodowała, że podmioty gospodarcze zaczęły coraz częściej powoływać się na d. art. 28 TWE dla zakwestionowania wszelkiego rodzaju przepisów krajowych mogących ograniczać swobodę handlu, nawet jeżeli nie dotyczyły one produktów pochodzących z innych państw członkowskich i nie utrudniały handlu wewnątrzspółnotowego. Skłoniło to TSUE do zawężenia formuły *Dassonville*, co nastąpiło w wyroku C-267/91 i C-268/91, *Keck i Mithouard*. TSUE określił w nim różnicę między, z jednej strony, przepisami dotyczącymi towarów i ich właściwości, takich jak np. forma, rozmiar, waga, skład, etykietowanie i pakowanie, a z drugiej strony, przepisami dotyczącymi sposobów sprzedaży towarów. Stwierdził, że środkami o skutku podobnym do ograniczeń ilościowych, w rozumieniu art. 34 TfUE, nie są przepisy krajowe dotyczące sprzedaży towarów, pod warunkiem, że dotyczą one wszystkich przedsiębiorców działających na terytorium danego państwa członkowskiego i wszystkich towarów – krajowych i zagranicznych (formuła *Keck*).

Oznacza to, że państwa członkowskie mogą na swoim terytorium ograniczać lub zakazywać stosowania określonych sposobów (metod, form) sprzedaży, jeżeli ustalone przez nie przepisy spełniają wymogi formuły *Keck* i w tym przesłanki uniwersalności i neutralności. Przesłanka uniwersalności oznacza, że podmiotowy zakres przepisów krajowych dotyczących sprzedaży towarów obejmuje przedsiębiorców krajowych i zagranicznych i nie dyskryminuje przedsiębiorców ze względu na pochodzenie (przynależność). Natomiast przesłanka neutralności zakłada, że przepisy dotyczące sprzedaży tak samo wpływają na sprzedaż towarów krajowych i importowanych, z prawnego i faktycznego punktu widzenia, i nie ograniczają w większym stopniu wprowadzania towarów importowanych, niż towarów krajowych¹.

TSUE wielokrotnie oceniał, na wniosek sądów krajowych, czy krajowe przepisy dotyczą towarów, przez co stanowią środki o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych zakazane mocą art. 34 TfUE, czy też dotyczą sprzedaży towarów, w związku z czym nie wchodzą w zakres stosowania tego artykułu. Za dotyczące sprzedaży towarów TSUE uznał przepisy zakazujące sprzedaży w domu klienta (382/87, *Buet*), zakazujące reklamy adresowanej do dzieci poniżej 12. roku życia (C-34/95, *Konsumentombudsmannen p. De Agostini i TV-Shop*) i zakazujące wypieku i transportu pieczywa w godzinach nocnych (155/80, *Sergius Oebel*). Z punktu widzenia opiniowanego projektu ustawy istotne jest, że TSUE uznał, że przepisy zakazujące handlu w dni świąteczne i w niedziele nie są przepisami dotyczącymi towarów (C-145/88, *Torfaen Borough Council*, C-169/91 *Stoke-on-Trent*, C-312/89, *Union départementale des syndicats CGT de l'Aisne*, C-418/93, *Semeraro Casa Uno i in. p. Sindaco del Comune di Erbusco i in.*). TSUE uznał także, że przepisy krajowe dotyczące godzin (dni) otwarcia sklepów nie naruszają art. 49 TfUE dotyczącego swobody przedsiębiorczości (C-69/93 i C-258/93, *Punto Casa*).

¹ D. Kiedrowska, *Formuła Keck w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości*, „Europejski Przegląd Sądowy” 2006, nr 3, s. 41-46.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Opiniowany projekt ustawy wymaga przeanalizowania pod kątem zgodności z art. 34 TfUE dotyczącym swobodnego przepływu towarów, wskazanym w pkt 2 opinii.

Zgodnie z przywołanym wyżej orzecznictwem TSUE przepisy dotyczące godzin otwarcia sklepów nie naruszają art. 49 TfUE dotyczącego swobody przedsiębiorczości.

Zawarte w projekcie ustawy przepisy ustanawiające dzień 24 grudnia, Wigilię Bożego Narodzenia, za dzień wolny od pracy i zakazujące w tym dniu prowadzenia działalności handlowej w placówkach handlowych bez wątpienia dotyczą sprzedaży w rozumieniu formuły *Keck*. Należy zatem zbadać, czy wypełniają przesłanki uniwersalności i neutralności, które wyłączałyby je spod zakresu stosowania art. 34 TfUE.

Projektowana ustawa ma obowiązywać wszystkie podmioty prowadzące handel i wykonujące inne czynności sprzedażowe na terenie Polski, bez względu na ich pochodzenie państwowe (przynależność). W projekcie nie zawarto przepisów odmiennie traktujących przedsiębiorców krajowych i zagranicznych ani przepisów odmiennie traktujących towary krajowe i zagraniczne. Oznacza to, że ustalone w nim zakazy będą w jednakowy sposób wpływać na sprzedaż produktów krajowych i importowanych prowadzonych przez przedsiębiorców krajowych i zagranicznych. Można zatem uznać, że ponieważ projektowane przepisy dotyczą sprzedaży i spełniają przesłanki uniwersalności i neutralności w rozumieniu formuły *Keck*, to nie wpływają na handel między państwami członkowskimi, a w konsekwencji nie stanowią środka o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych, zakazanego na mocy art. 34 TfUE.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Justyna Łacny
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślak

Warszawa, 28 października 2024 r.

BEOS-WPEiM-2341/24

SEKRETARIAT Z-OY SZEFA K
L.dz. 25.1120.406.2024 (2)
Data wpływu: 29.10.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Katarzyna Ueberhan) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projektodawcy proponują, aby 24 grudnia, Wigilia Bożego Narodzenia, była dniem ustawowo wolnym od pracy dla wszystkich pracowników, w tym pracujących w placówkach handlowych. W tym celu przedłożyli projekt ustawy nowelizujący trzy ustawy: ustawę z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1920, dalej „ustawa o dniach wolnych od pracy”), ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, ze zm., dalej „kodeks pracy”) i ustawę z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2024 r. poz. 449, dalej „ustawa o ograniczeniu handlu w niedziele”).

W ustawie o dniach wolnych od pracy projektodawcy proponują nowelizację art. 1 ust. 1 określającego tego rodzaju dni. Obecnie dniami wolnymi od pracy są: 1 stycznia (Nowy Rok), 6 stycznia (Święto Trzech Króli), pierwszy i drugi dzień Wielkiej Nocy, 1 maja (Święto Państwowe), 3 maja (Święto Narodowe Trzeciego Maja), pierwszy dzień Zielonych Świątek, dzień Bożego Ciała, 15 sierpnia (Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny), 1 listopada (Wszystkich Świętych), 11 listopada (Narodowe Święto Niepodległości) oraz 25 i 26 grudnia – pierwszy i drugi dzień Bożego Narodzenia. Do tego katalogu dni wolnych od pracy ma zostać dodany 24 grudnia – Wigilia Bożego Narodzenia (projektowany art. 1 ust. 1 lit. ka ustawy o dniach wolnych od pracy). Modyfikacje w pozostałych dwóch ustawach mają charakter dostosowawczy do powyższej, zasadniczej zmiany.

Proponowana nowelizacja kodeksu pracy polega na wykreśleniu odesłania zawartego w art. 151^{9b} tego kodeksu do stosowania ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele do pracy wykonywanej w placówkach handlowych w dniu 24 grudnia

(art. 2 projektu ustawy). Zamysłem projektodawców jest, aby praca w placówkach handlowym nie była możliwa w tym dniu. Z art. 1 ust. 1 ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele, określającego zakres stosowania tej ustawy, ma również zostać wykreślone odesłanie do stosowania tej ustawy do wykonywania handlu i czynności handlowych w placówkach handlowych w dniu 24 grudnia. Wykonywanie tego rodzaju działań nie będzie mogło być również powierzane (projektowany art. 4 ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele). Oznacza to konieczność odpowiedniej modyfikacji przepisów art. 8 i art. 9 ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele, które obecnie zezwalają na handel, wykonywanie czynności związanych z handlem i ich powierzanie, w placówkach handlowych w dniu 24 grudnia do godz. 14. Zakazy handlu, czynności związanych z handlem i powierzania ich wykonywania nie będą natomiast obowiązywały przez dwie kolejne niedziele poprzedzające pierwszy dzień Bożego Narodzenia (projektowany art. 7 ust. 1 ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Poselski projekt ustawy **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Justyna Łacny
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

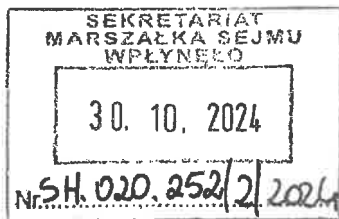

Ziemowit Cieślak

Warszawa, 29 października 2024 r.

Daria Gosek-Popiołek
Posłanka na Sejm RP
X kadencji

Szanowny Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

informuję, że wyrażam poparcie pod poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw, który został złożony do laski marszałkowskiej w dniu 24 października 2024 r. przez Koalicyjny Klub Parlamentarny Lewicy.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. *PS-WP. 020. 256. 10. 2024*

Data wpływu *30. 10. 2024*

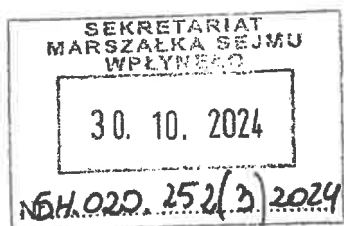
Z poważaniem

Daria Gosek-Popiołek
Posłanka na Sejm RP

Warszawa, 29 października 2024 r.

Dorota Olko
Posłanka na Sejm RP
X kadencji

Szanowny Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

informuję, że wyrażam poparcie pod poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw, który został złożony do łaski marszałkowskiej w dniu 24 października 2024 r. przez Koalicyjny Klub Parlamentarny Lewicy.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. *PA-WP.020-256.9.2024*
Data wpływu*30.10.2024*.....

Z poważaniem

Dorota Olko
Posłanka na Sejm RP

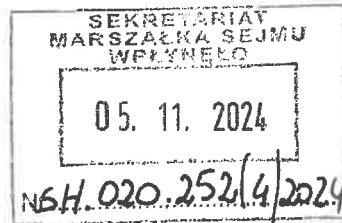

Warszawa, 5 listopada 2024 r.

Katarzyna Ueberhan

Posłanka na Sejm RP

X kadencji

Szanowny Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do pisma z dnia 31 października 2024 roku (SPS-WP.020.256.11.2024) ws. uzupełnienia uzasadnienia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw, poniżej zamieszczam uzupełnienie do uzasadnienia dotyczące skutków finansowych oraz oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Uzasadnienie do projektu ustawy

Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa:

- jest zgodna z prawem Unii Europejskiej,

Przewidywane skutki finansowe zawarte w części II pkt 6 Deklarowanych Skutków Regulacji.

Zgodnie z danymi Ministerstwa Finansów, dochody budżetu państwa w 2023 r. z tytułu podatku VAT wyniosły ok 245 mld złotych, więc przy 250 dniach pracujących można założyć, że wpływy z tytułu VAT wynoszą niecały miliard złotych dziennie. Zważywszy, że dnia 24 grudnia pracownicy handlu pracują tylko do 14 a nie cały dzień, można założyć około połowę wpływu podatku z normalnego dnia pracującego, co związane jest często z impulsywnymi zakupami

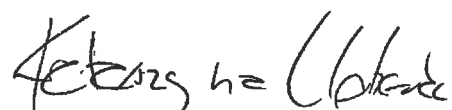
WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.256.11.2024

Data wpływu 05.11.2024

na ostatnią chwilę, lecz tego typu transakcje na pewno przeniosą się na dzień wcześniejszy, więc skutki finansowe z tytułu zmniejszonego wpływu podatku od towarów i usług można estymować na maksymalnie 0,5 mld. zł co w ocenie projektodawców jest kwotą na wyrost. Nie zauważamy innych skutków finansowych projektowanych rozwiązań z powodu wyjątkowej sytuacji 24 grudnia.

Z poważaniem

Katarzyna Ueberhan
Posłanka na Sejm RP